

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 46C/16/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1721200496
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Pišková
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2021:1721200496.1

Uznesenie

Okresný súd Pezinok v právnej veci žalobcu: Q. A., N.Ý. F. XX.XX.XXXX, A. K. XXX, A., zastúpený splnomocneným zástupcom: Ing. Justín Bacigál, narodený dňa XX.XX.XXXX, bytom Kaplná 148, Kaplná proti žalovanému: Geodetika, s.r.o., so sídlom Robotnícka 4417/9, Senec, IČO: 35 941 464 o zaplatenie zmluvnej pokuty

rozhodol:

Súd priznáva žalobcovi čiastočné oslobodenie od súdneho poplatku za žalobu v rozsahu 80 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 17.03.2021 domáhal, aby súd rozhodol o zaplatení zmluvnej pokuty žalovaným.

2. Spolu so žalobou bola súdu doručená žiadosť žalobcu o priznanie čiastočného oslobodenia od súdnych poplatkov, nakoľko je vo finančnej tiesni a pre prípad neuhradenia plnej sumy súdnych poplatkov môže hroziť, že konanie bude zastavené. K žiadosti bolo priložené vyplnené „Tlačivo pre dokladovanie pomerov strany konania, ktorá navrhuje, aby jej bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov (FYZICKÁ OSOBA)“ (ďalej len ako „tlačivo“), z ktorého vyplynulo, že žalobca navrhuje, aby mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov v rozsahu 80%.

3. Z predloženého tlačiva súdu vyplynuli nasledujúce skutočnosti:

Žalobca nie je podnikateľ (SZČO), prejednávacia vec sa netýka jeho podnikateľskej činnosti. Žalobca je vyučený v odbore barman - čašník, zamestnaný je v Hotel SENEK a.s., Sinečné jazerá - sever od 01.05.2015 na pozícii barman - čašník na trvalý pracovný pomer s čistým príjmom za celý rok 2020 vo výške 6.297,92 eur. ďalšieho zamestnávateľa nemá. Nie je evidovaný na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny ako uchádzač o zamestnanie, ani poberateľom iných sociálnych príspevkov alebo dávok, ani výživného. V roku 2020 nemal žiaden iný príjem, v období pred COVID-19 aj sprepitné. Žalobca býva na adrese Ružová ulica 10, Senec v byre, ktorého vlastníkom je žalobca. Mesačné výdavky súvisiace s bývaním žalobca uviedol nasledovne: voda 10,00 eur, elektrina 15,00 eur, plyn 30,00 eur, hypotéka a iné 250,00 eur. Nehnutelnosti ako pozemky alebo rodinný dom nevlasťní, vlastní dvojizbový byt na Ružovej ulici v Senci a automobil Volkswagen Golf, rok výroby 2007, trhová cena cca 2.500,00 eur. Vklady a úspory žiadne, účet v Tatra banke s výškou aktuálneho zostatku 682,00 eur s priemerným zostatkom účtu k 15. dňu v mesiaci za posledných 6 mesiacov vo výške 500,00 eur. Stavebné sporenie žiadne. Peňažné pohľadávky voči tretím osobám - voči žalovanému vo výške 31.500,00 eur, uplatňované na súde. Bankové úvery - Tatra banka hypotéka vo výške 52.000,00 eur s mesačnou splátkou 173,30 eur a pôžička od rodinných príbuzných na bývanie vo výške 50.000,00 eur so splátkou dohodnutou až po vymožení pohľadávky a od fyzickej osoby, presne nešpecifikovanej, za advokáta, vo výške 1.500,00 eur, ktorú zatiaľ nespláca. Výdavky na cestovné do zamestnania mesačne vo výške 50,00 eur, strava, oblečenie 100,00 -150,00 eur, šport, kultúra vo výške 30,00- 50,00 eur. Žalobca je slobodný, nemá deti. Ako iné súdne konania uviedol konanie na Okresnom súde Bratislava III, spis. zn. 24C/18/2020 voči

žalovanému na vrátenie zálohy a náhradu škody. Ako iné skutočnosti žalobca uviedol, že predmetný byt, ktorý je v súdnom konaní, si zaobstaral v lete 2015, to bolo po jeho návrate z Anglicka, kde pracoval asi 3 roky a takmer všetky zarobené peniaze - 31.500,00 eur - použil na zaplatenie zálohy na tento byt. V tom čase v tom nevidel žiadne riziká, pretože financujúca Tatrabanka zriadila na všetky byty záložné právo, čím teda riziko, že môže prísť o byt alebo peniaze, bolo minimálne. Po sporoch medzi Tatrabankou a žalovaným boli zastavené práce na bytovom dome pre porušenie zmluvných podmienok žalovaným, po 4-ročnom čakaní na dokončenie bytu si teda zaobstaral iný 2-izbový byt v Senci. Banka mu poskytla hypotekárny úver 52.000,00 eur a rodina sa mu poskladala na zvyšok vo výške 50.000,00 eur, s tým, že po speňažení bytu, o ktorý sa teraz súdi, splatí rodine dlh. Momentálne nemá ani peniaze ani byt, ktorý by mohol speňažiť a na súdne trovy si tak musí požičať, ale už nevie od koho a nemá čo založiť.

4. Podaním zo dňa 29.06.2021 žalobca na výzvu súdu doplnil svoju žiadosť o listinné dôkazy preukazujúce dôvodnosť návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov v požadovanej výške.

5. Podľa § 254 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „C.s.p.“), súd na návrh prizná oslobodenie od súdneho poplatku, ak to odôvodňujú pomery strany.

6. Podľa § 254 ods. 1 C.s.p., pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov sú rozhodujúce pomery strany, ako aj výška súdneho poplatku, ktorý má byť uhradený a povaha spoplatňovaného úkonu i veci samej.

7. Úlohou súdu pri rozhodovaní o žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov je vyhodnotiť celkové pomery žiadateľa, t.j. zárobkové, majetkové, rodinné, sociálne, zdravotné aj osobné, a to aj vzhľadom na povahu a výšku uplatňovaného nároku, ktorý je predmetom konania, z ktorého je odvodená výška súdneho poplatku. K pojmu „pomery strany“ zákon nešpecifikuje bližšie obsah, nepochybne však musí ísť o majetkové pomery, a ak je žiadateľom fyzická osoba, tak aj rodinné, sociálne a zdravotné pomery, žiadateľa, majúce základ v okolnostiach, ktoré nie sú len dočasnej alebo prechodnej povahy a nepochybne odôvodňujú záver, že poplatník celkom alebo sčasti nemôže splniť poplatkovú povinnosť, alebo že jej splnenie od neho nemožno spravodlivo žiadať. Pri skúmaní týchto pomerov nemožno brať do úvahy, či zákonom ustanovená výška súdneho poplatku je vyvážená a či zodpovedá konkrétnym okolnostiam prerokovanej veci. Podstatné je totiž iba to, či pomery účastníka konania, skúmané z hľadiska osobného, zárobkového a majetkového, odôvodňujú prípadné oslobodenie od súdnych poplatkov. V tomto rámci je možné posudzovať aj otázku, či môže spĺňať podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov majetný účastník, ktorý aktuálne nemá dostatok voľných finančných prostriedkov, a to aj s prihliadnutím na výšku požadovaného súdneho poplatku (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 8. apríla 2010, spis. zn. II. ÚS 179/2010).

Samotná skutočnosť, že žiadateľ o oslobodenie nemá dostatok finančných prostriedkov, ešte neznamená, že jeho majetkové pomery odôvodňujú oslobodenie od súdnych poplatkov. Pomery účastníka konania (fyzickej aj právnickej osoby, podnikateľský aj nepodnikateľský subjekt) nie sú určované len finančnou hotovosťou, resp. stavom na bankových účtoch, ale celkovou majetkovou situáciou (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 4. septembra 2009, spis. zn. 4 Obo 51/2008).

8. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces v zmysle čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je umožniť každému bez rozdielu reálny prístup k súdu, čomu korešponduje povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. V rámci garantovaného práva na súdnu ochranu sa realizuje aj právo na prístup k súdu, ktoré však nie je absolútne, keď jeho obmedzenie je dané legitímnym cieľom, ktorý štát sleduje v súvislosti s poplatkovou povinnosťou strán ako podmienkou prejednanía návrhu. Na druhej strane však štát prostredníctvom inštitútu oslobodenia od súdnych poplatkov zabezpečuje určitej kategórii osôb prístup k súdu aj bez zaplatenia súdnych poplatkov za súčasného splnenia vyššie uvedených zákonných predpokladov. Z tohto hľadiska je preto potrebné pri rozhodovaní v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia zákona zabezpečiť spravodlivú a primeranú rovnováhu medzi záujmom štátu na vyberaní súdnych poplatkov a záujmom žiadateľa domáhať sa svojich nárokov súdnou cestou. Právo na spravodlivý súdny proces neobsahuje právo na vyhovie procesnému návrhu strany na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, a teda mu nezaručuje ani bezvýhradné právo na bezplatné súdne konanie. Uloženie poplatkovej povinnosti v občianskoprávných veciach nemožno samo osebe považovať za rozporné

s právom na prístup k súdu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy alebo čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Ani jedno z uvedených ustanovení totiž nezaručuje právo na bezplatné súdne konanie. Aby však konkrétna poplatková povinnosť obstála ako prípustný zásad do základného práva na súdnu ochranu, musí nielen sledovať legitímny cieľ, ale tiež rešpektovať ústavou predpokladané medze vyplývajúce z princípu proporcionality. Konkrétne opatrenie obmedzujúce právo jednotlivca na prístup k súdu musí byť primerané svojmu účelu (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. septembra 2016, spis. zn. II. ÚS 719/2016).

9. Po preskúmaní osobných, majetkových a rodinných pomerov žalobcov súd dospel k záveru, že od žalobcu nemožno spravodlivo požadovať vzhľadom na jeho pomery zaplataenie poplatku za podanú žalobu v plnej výške 1.007,00 eur tak, ako súd tento súdny poplatok vyčíslil. Na druhej strane ale súd dáva do pozornosti, že v predmetnom spore ide o v podstate dva predmety konania, a jedným z nich je zaplataenie vysokej sumy finančných prostriedkov, a preto nemožno úplne žalobcu zbaviť zodpovednosti za vedenie sporu, ku ktorému na základe zákona patrí aj plataenie súdnych poplatkov. Súd má za to, že vo výške určenej vo výrokovej časti tohto rozhodnutia je spravodlivé zaplataenie súdneho poplatku od žalobcu požadovať bez toho, aby bolo žalobcovi upreté ústavné právo na prístup k spravodlivosti tým, že by nebol schopný súdny poplatok uhradiť, nakoľko túto výšku súd vyhodnotil ako primeranú vzhľadom na povahu a výšku uplatňovaného nároku, ktorý je predmetom konania, z ktorého je odvodená výška súdneho poplatku. Okrem toho súd dáva do pozornosti, že žalobca sám požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov v rozsahu 80 %, a preto v súlade so zásadou iudex ne eat petita partium (sudca nech nejde nad návrhy strán) súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na tunajší súd. (§ 239 a § 242 C.s.p.)

Sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná. (§ 239 C.s.p.)

Sťažnosť môže podať ten, v koho neprospech bolo uznesenie vydané. (§ 240 C.s.p.)

V sťažnosti sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému uzneseniu smeruje, v čom sa postup alebo uznesenie súdu považuje za nesprávne a čoho sa sťažovateľ domáha. (§ 243 C.s.p.)

Rozsah, v akom sa uznesenie napáda, môže sťažovateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie sťažnosti. (§ 244 C.s.p.)

V sťažnosti možno uvádzať nové skutočnosti a dôkazy, ak je to so zreteľom na povahu a okolnosti sporu možné a účelné. (§ 245 C.s.p.)

Ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú. (§ 246 C.s.p.)

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas sťažnosť, nenadobúda uznesenie právoplatnosť. (§ 247 C.s.p.)

O sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie. (§ 248 C.s.p.)

O sťažnosti rozhoduje súd prvej inštancie spravidla bez nariadenia pojednávania. (§ 249 C.s.p.)

Ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne. Ak je sťažnosť dôvodná, súd napadnuté uznesenie zruší alebo zmení; v prípade zrušenia uznesenia je súdny úradník viazaný právnym názorom súdu. (§ 250 C.s.p.)